

การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้และบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ศึกษาทั้งประชากร คือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 184 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้สถิติ ไค-สแควร์

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่เป็นชาย อยู่ในกลุ่มอายุ 40-49 ปี การศึกษาสูงสุดอยู่ในระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา พบว่าร้อยละ 72.8 เคยมีประสบการณ์การทำงานก่อนเข้ารับตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 85.9 เคยผ่านการอบรมด้านสาธารณสุข ประชากรได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกจากหลายแหล่ง

ข้อมูลด้านการรับรู้ ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.44 มีการรับรู้โดยรวมในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่ มีการรับรู้เกี่ยวกับ สาเหตุ อาการ การรักษา การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ที่ถูกต้อง ยกเว้นในบางประเด็น ส่วนในด้านบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกนั้นพบว่า โดยภาพรวม ร้อยละ 78.8 อยู่ในระดับปานกลาง และส่วนใหญ่จะตอบว่าตนเองมีบทบาทในด้านต่าง ๆ

ผลการทดสอบ ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า การรับรู้มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา อาชีพ และตำแหน่งปัจจุบันของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P\text{-Value} < 0.05$) ในด้านการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับบทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกนั้น พบว่า บทบาทมีความสัมพันธ์กับ เพศ ตำแหน่งปัจจุบันของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การเคยผ่านการอบรมด้านสาธารณสุข และการเคยอบรมเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($P\text{-Value} < 0.05$)

จากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ยังมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมและเพิ่มเติมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในบางประเด็น และเน้นบทบาทให้มากขึ้นในการป้องกันและควบคุมโรคแก่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสันทราย เพื่อให้เกิดการพัฒนาในองค์กรปกครองระดับท้องถิ่น และมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องต่อไป

The purposes of this descriptive study were to determine role and perception of member of Tambon administrative organization in prevention and control of Dengue Hemorrhagic Fever San Sai district, Chiang Mai province. The population of 184 Tambon administrators was included in this study. Data were obtained by using questionnaires. Data were analyzed by using descriptive statistics and Chi – square test.

Results showed that most of member of Tambon administrative organization were male, age 40-49 years, had primary to high school level of education, 72.8 percent of subjects had some experiences prior to member of Tambon administrative organization, 85.9 percent had been trained about public health services. All of them had received information about Dengue Hemorrhagic Fever from several sources.

Results revealed that 55.4 percent of member of Tambon administrative organization had moderate levels of perception. Most of them had good perception regarding cause, symptom, prevention and control of Dengue Hemorrhagic Fever except some misunderstanding in some points. It was also found that 78.8 percent of subjects had the role in prevention and control of Dengue Hemorrhagic Fever in moderate level. Most of them responded that they played role in many aspects.

It was found that perception of subjects were statistically significant associated with education level, occupation, and the present position in the organization ($p < 0.05$). Role in prevention and control of Dengue Hemorrhagic Fever was found to be statistically significant associated with gender, present position in the organization, and past training about public health and job authority ($p < 0.05$).

This study indicated that there is a need to add some perceptions and more emphasis in the role in prevention and control of Dengue Hemorrhagic Fever to this group of subjects in order to develop the organization and have sustainable activities.